

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/17606.**

Benyújtás dátuma: **2021-11-17 18:27**

Parlex azonosító: **XDA170IA0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Bangóné Borbély Ildikó (MSZP)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Novák Katalin, tárca nélküli miniszter (családokért felelős)**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: **"Két hét munkanélküli ellátás és már csak feleakkora csecsemőgondozási díj jár? Ön szerint igazságos ez a rendszer? Miért nem változtatnak a családokat hátrányosan érintő szabályozáson?"**

Tisztelt Miniszter Asszony!

A napokban született meg az Alkotmánybíróság azon határozata, amely szerint jogszerűen bünteti a szabályozás azokat az édesanyákat, akik munkanélküliként igénylik a csecsemőgondozási díjat, amire egyébként lehetőségük van. A történet bizonyára Ön előtt is ismert, miszerint egy édesanya, határozott munkaviszonyának lejárta után álláskeresői járadékban részesült két hétig mielőtt csecsemőgondozási díjra (csed) vált jogosulttá, így azonban jóval kevesebb csedet kapott, mint amire számított. Ennek oka, hogy a csed összegét nem a korábbi munkajövedelme után, hanem a minimálbér alapján számolták ki, mivel álláskeresői járadékon volt éppen.

A törvény szerint alapesetben, a csed kiszámításához, az igénybevétel előtti jövedelmet kell megvizsgálni, mégpedig nem is a közvetlenül megelőző időszakot, hanem a három hónappal korábbi. (Emiatt gondolta a munkáltató és a munkavállaló nő is, hogy az álláskeresői ellátás, amely a munkabérhez képest alacsonyabb összeget tett ki, nem számít, hiszen az már úgysem számít bele a csed megállapításába.) Ezért is meglepő, hogy eközben különbséget tesznek aszerint, hogy az igénylés pillanatában az érintett munkanélküli vagy munkaviszonyban áll.

Mindenképpen érdekes, hogy a jogosultság feltétele, hogy a születést megelőző két éven belül 365 napon át biztosított legyen valaki (ezt a szempontot az AB sem vizsgálta), ehhez képest az igénylés pillanatában történő státuszától függően vagy figyelembe vesznek egy meghatározott időszakot a

korábban szerzett jövedelméből, vagy sem.

Tehát konkrét esetben hiába volt az anyukának a teljes beszámítási időszakban az átlagbért majdnem elérő jövedelme, hiába nem számít bele a jövedelembe az álláskeresési támogatás időszaka, hiába számolt azzal, hogy a befizetett biztosítási díjai alapján neki a szülési szabadság 24 hetében közel havi 200 ezer forintot kellene kapnia – a társadalombiztosítás csak 90 ezer forint körüli ellátásra találta őt jogosultnak. A gyermeket vállaló nő és a családja számított arra a pénzre, aminek végül csak kevesebb mint felét kapták meg.

Az érintett anya jogorvoslatért fordult a kormányhivatalon, a közigazgatási bíróságon és a Kúrián át az Alkotmánybíróságig. A panaszában nem csak azt sérelmezte, hogy a szabályozás jelentős hátránnyal sújtja az állásukat veszített nőket, hanem azt is, hogy az a biztosítási díjak befizetése miatt tulajdonképpen a tulajdoni várományuktól foszja meg azokat a biztosítottakat, akik az előírások szerint fizették a társadalombiztosítási járulékot. A járulékokat éppen azért fizetik a biztosítottak, hogy az csecsemőgondozáshoz és más anyagilag megterhelő élethelyzethez arányos támogatást kapjanak.

Egy szakértő így összegezte az Alkotmánybíróság döntését: „Az Alkotmánybíróság a döntésében tulajdonképpen minden érvet azzal szerelt le, hogy a jogszabályok értelmében az álláskeresési támogatás nem számít jövedelemnek. Ebből pedig az következik, hogy a jövedelem nélküli nők jogszerűen kaphatnak sokkal kevesebb CSED-et és GYED-et, mint a jövedelemmel rendelkező nők, hiszen a két csoport nincsen összehasonlítható helyzetben, így pedig nem is beszélhetünk diszkriminációról. A jogalkotó szabadon eldöntheti, hogy melyik csoportra milyen szabályozást tart kívánatosnak, igazságosnak.

Az Alkotmánybíróság tehát kimondta, hogy ha egy várandós nő elveszíti a munkáját, akkor neki nem jár ugyanaz, ami egy dolgozó nőnek járna, akkor sem, ha ugyanannyi biztosítási díjat fizetett meg érte.

Abszurd az érvelés, de formálisan helyes: ha a jogalkotó kiveszi a jogosultak köréből azokat, akik nem rendelkeznek jövedelemmel, akkor ez a helyzet áll elő. Örüljön az ügyben érintett anya, hogy az a bizonyos rendeleti szabály legalább a minimálbér után garantált neki ellátást. Ha pedig ez így van, akkor nem lehet a tulajdoni váromány vagy a törvényes támogatás elvesztéséről sem beszélni, hiszen ilyen nem is létezett a várandós nő számára a munkahelye elvesztése után.”

Mindezek alapján egyetértek azzal a megállapítással, hogy úgy tűnik, hogy a jogalkotó nem akar igazságos lenni, az Alaptörvény pedig nem akar igazságosságot biztosítani a szociális ellátásokkal kapcsolatban. Pedig ez a hátrányos szabályos feltehetőleg többeket érinthet még Magyarországon.

Az Egészségbiztosítási Pénztár statisztikai adatai szerint 2019-ben átlagosan 25 467 fő kapott havonta cseDET, közülük 1,5% volt az, aki álláskeresési támogatásban részesülve lett jogosult. Tehát feltehetően őket is érinti ez a probléma. Havi átlagban néhány száz érintetttről és családjáról van szó, ami nem kerülne sokba a költségvetésnek, viszont az érintetteknek jelentősen segítené a helyzetét, ha módosítanának a szabályozáson.

Mindezek miatt kérdézem:

- **Két hét munkanélküli ellátás után már csak fele akkor csecsemőgondozási díj jár? Ön szerint igazságos ez a rendszer?**
- **Mi az oka annak, hogy a juttatást egyébként a törvény szerint a „jogosultság kezdőnapját közvetlenül megelőző naptári év első napjától a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az időszak utolsó napjához időben legközelebb eső 180 naptári napra jutó jövedelem alapján kell megállapítani”?**
- **Mi az oka annak, hogy a végrehajtási rendelet miatt mindez nem így történik az éppen álláskeresési járadékban részesülők esetében?**
- **Mi indokolja a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet 26. §-ban foglalt szabályozást?**
- **Miért nem változtatnak a családokat hátrányosan érintő szabályozáson?**

Budapest, 2021. november 17.

Bangóné Borbély Ildikó

országgyűlési képviselő

(MSZP)